

Skoldkopper (varicella)

Vi ved at antallet af sygedage kan reduceres med op mod 1/3 gennem forbedret hygiejne. Fokus skal være på at vaske hænder og grundig rengøring af de ting vi ofte rører ved, fx legetøj, borde, dørhåndtag.

Alle er medansvarlige for at bryde smitteveje!!

Hvad er skoldkopper?

Skoldkopper er en meget smitsom børnesygdom, der skyldes virus. Man kun kan få skoldkopper en gang i sit liv. Skoldkopperne viser sig ved feber og et udslæt der består af knopper, blærer og skorper over hele kroppen. Skoldkopper forekommer meget hyppigt i daginstitutioner og skoler.

Hvordan smitter skoldkopper?

Skoldkopper smitter dels ved berøring af væske fra blærene, via hænder eller genstande – dels gennem luften, hvis der hostes eller nyses ud i luften.

Tid fra smitte til sygdom

Der går 2-3 uger fra barnet har været udsat for smitte – til det selv bliver sygt.

Smitteperiode

Et barn med skoldkopper smitter andre børn flere dage før det selv bliver sygt og lige indtil den sidste blære er tørret helt ind. De tørre sårskorper smitter ikke.

Symptomer

Sygdommen varer som regel omkring 1 uge

Sygdommen kan starte med let feber og hovedpine i 1-2 dage, hvorefter udslættet kommer.

Ofte er udslættet det første symptom. Det begynder som kløende røde pletter, der udvikler sig røde knopper, der bliver til vandklare blærer, der brister og danner skorpe. Udslættet begynder på kroppen, i ansigtet og breder sig til hårbunden, arme, ben. Også slimhinderne i munden og skeden hos piger kan blive angrebet.

Der er stor forskel på hvor medtaget barnet bliver – de yngste børn kommer ofte lettest over sygdommen, mens den er værst hos store børnehavebørn / skolebørn, der får mange skoldkopper og høj feber.

I løbet af de første 4-5 dage kan der komme nye blærer og barnet vil typisk have forkellige slags skoldkopper – både røde pletter, knopper, blærer og skorper på samme tid. Antallet af skoldkopper kan variere fra ganske få til flere hundrede.

Udslættet er kløende – og barnet kan komme til at kradsede hul, hvilket kan være uheldigt da der kan komme bakterier i huden.

Behandling

Det er muligt at lindre barnets kløe ved at duppe huden med zinkliniment, der kan købes i håndkøb på apoteket.

Hvornår kan barnet modtages i dagpasning / skole?

Barnet holdes hjemme til temperaturen er normal og den sidste skoldkop er tørret ind med skorpe på.

Hvad kan du selv gøre?

Hvis barnet har feber, bør det være afklædt, og opholde sig i et køligt rum og tilbydes rigelig væske. Det kan være en god ide at klippe barnets negle, duppe huden med zinkliniment og evt. give det handsker på om natten.

Kontakt til egen læge i åbningstiden

Hvis barnet er under 2 år og har feber over 39. Hvis barnet har feber og ikke vil drikke. Hvis barnet har feber selvom skoldkopperne er forsvundet

Kontakt til læge / lægevagt med det samme

Hvis barnet virker sløvt, ligger helt stille hen og ikke vil høre historie eller lege. Hvis barnet hoster og har besvær med at trække vejret. Hvis temperatur er over 40.5.

Særlige forholdsregler

Der gælder særlige forholdsregler for gravide, der ikke har haft skoldkopper. Arbejdstilsynet giver retningslinier herom.

<https://arbejdstilsynet.dk/da/regler/at-vejledninger/g/a-1-8-gravides-og-ammendes-arbejdsmiljoe>

Komplikationer

Vær opmærksom på, at hvis der i barnets familie eller nære omgivelser er personer med nedsat immunforsvar – eller personer der er i behandling med immunsupprimerende behandling (fx kemoterapi) kan disse blive svært angrebet.

Skoldkoppevirus forbliver i kroppen i mange år efter sygdommen og kan senere i livet blive årsag til helvedesild.